

Természetgyógyász kineziológusokra vonatkozó etikai kódex

A természetgyógyászat területén nincsenek egyéges etikai elvek. Iránymutató lehet a 11/97 NM. rendelet 3. szakasza, mely szerint a tevékenységet végző személyek és szervezetek az egészségügyi dolgozókra vonatkozó jogszabályok és etikai normák szerint működnek. Mivel minden természetgyógyásznak kötelező a MESZK kamarai tagság, így a MESZK által elfogadott és közzétett etikai kódex kötelezettséget jelent minden egészségügyi szakdolgozónak.

A beteg érdeke, biztonsága (MESZK Etikai Kódex I. fejezet). Ezt kell szem előtt tartania és képviselnie a természetgyógyásznak is, minden megnyilvánulásával.

A természetgyógyász:

- ismerje saját szakterületének kompetencia határait és azok betartásával kell végeznie tevékenységét,
- nem vehet részt kínzásban, kegyetlen, embertelen bánásmódban,
- nem kényszerítheti saját véleményét, világnézetét, személyes filozófiai, vallási meggyőződését a betegre (Például különböző táplálkozási rendszerek erőltetése.),
- kerülje a hátrányos megkülönböztetést és alkalmazza az egyenlő bánásmód, méltányosság elvét,
- folyamatosan képezze, továbbképezze magát,
- nem szerezhet a beteggel való kapcsolatából jogtalan előnyt,
- közölje a kezelés megkezdésekor az esetleges összeférhetlenséget, és lehetőség szerint szüntesse azt meg,
- ha az ellátott helyzete azt megkívánja köteles más ellátóhoz irányítani a beteget,
- tartsa be az egészségügyi ellátás biztonsága érdekében a saját munkaalkalmasságával kapcsolatos szabályokat (pl.: betegen ne kezeljen).

A beteg tájékoztatásán alapuló választás szabadsága

Az ellátást igénybe vevő vagy képviselője szakmailag megalapozott és tárgyyszerű információk birtokában hozhat jó döntést (MESZK Etikai Kódex I/11. pont).

A betegnek joga van ahhoz, hogy megfelelő tájékoztatást kapjon ahhoz, hogy a kezelésével kapcsolatban a megfelelő döntést meg tudja hozni.

Kapcsolat a kliensekkel (MESZK Etikai Kódex II. fejezet)

A természetgyógyász:

- tartsa tiszteletben a beteg szabad orvos választását,
- tartsa tiszteletben a beteg magánéletét (MESZK Etikai Kódex I/12.)
- megtadaghatja az ellátást (Ez esetben olyan helyre kell irányítania a beteget, ahol a megfelelő ellátást megkaphatja.),
- tartsa be az egyenlő bánásmód elvét, mindenkit egyforma ellátásban kell részesítenie nemre, bőrszínre, vallási, politikai meggyőződésre tekintet nélkül,
- folyamatosan biztosítsa elérhetőségét (ez nem a nap 24 óráját jelenti, hanem a folyamatos ellátás biztosítását),
- nem állíthatja magáról, és nem keltheti azt a látszatot, hogy olyan képességek birtokában van, amelyekkel valójában nem rendelkezik,
- amennyiben nem tud együttműködni a beteggel, akkor küldje tovább másik szakemberhez,
- nem létesíthet sem üzleti, sem szexuális kapcsolatot az ellátottal az ellátás ideje alatt,

Tájékoztatási kötelezettség

- Az 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről 5.§. alapján mindenkinek joga van olyan ismeretek megszerzéséhez, amely alapján az egészségével kapcsolatos kérdésekben a megfelelő döntést meg tudja hozni. Így joga van tájékoztatást kapni az egészségügyi szolgáltatótól (így a természetgyógyásztól is) az ellátás részleteivel kapcsolatban: az ellátás jellemzőiről, igénybevétel rendjéről (kezelések száma, díja, időtartama stb.), illetőleg jogairól, kötelezettségeiről.

- Az 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről 13.§. foglalkozik a tájékoztatáshoz való joggal.

A betegek joga van arra, hogy részletes tájékoztatást kapjon:

- egészségi állapotáról, beleértve ennek orvosi megítélését is,
 - a javasolt vizsgálatokról, beavatkozásokról,
 - a javasolt vizsgálatok, beavatkozások elvégzésének, illetve elmaradásának lehetséges előnyeiről és kockázatairól,
 - a vizsgálatok, beavatkozások elvégzésének tervezett időpontjairól,
 - döntési jogáról a javasolt vizsgálatok, beavatkozások tekintetében,
 - a lehetséges alternatív eljárásokról, módszerekről,
 - az ellátás folyamatáról és várható kimeneteléről,
 - a további ellátásokról, valamint
 - a javasolt életmódról.
- A betegek joga van a tájékoztatás során és azt követően további kérdésre.
 - A tájékoztatást mindig a beteg számára érhető módon kell megfogalmazni, hiszen a szakmai kifejezéseket nem mindenki fogja érteni.
 - A cselekvőképtelen és korlátozottan cselekvőképes betegek is joga van a korának és pszichés állapotának megfelelő tájékoztatáshoz.

A MESZK Etikai Kódex III. fejezete foglalkozik a tájékoztatási kötelezettséggel a fenti törvény szellemében. Ebből csak annyit emelnék ki, hogy az egészségügyi szakdolgozó nem ígérhet olyan eredményt, amelyre a tudomány mai állása szerint nem lehet számítani. Ez az etikai kitétel rendkívül fontos a természetgyógyász számára, mivel sokszor hajlamosak a természetgyógyászok olyant ígérni, ami nem biztos, hogy reális keretek között megvalósulhat. Ez amellett hogy nem etikus, komoly fogyasztóvédelmi eljárást is magával vonhat.

Társszakmákkal való kapcsolat

A MESZK Etikai Kódex IV. fejezete kitér az egészségügyi szakdolgozók kapcsolatára a nem-konvencionális eljárásokkal. Ezt a részt kiemelném, bár az előző fejezetben megfogalmazott jogszabályokból fakad, azonban rendkívül fontosak a különböző társszakmákkal való együttműködés miatt.

- A nem-konvencionális eljárások az egészség és betegség eltérő szemléletén, a konvencionális, természettudományosan megalapozott eljárásoktól eltérő megközelítésből eredő módszereken alapulnak, amelyek - a külön jogszabályban foglaltak szerint - a konvencionális gyógyítási módszereket kiegészítő, helyettesítő, továbbá életmódjavító eljárások.
- Nem-konvencionális eljárás helyettesítő eljárásként csak orvosi ellenőrzés mellett alkalmazható.
- Egészségügyi szakdolgozó nem-konvencionális eljárásokat kizárólag a mindenkor hatályos jogszabályok szerint végezhet.
- Az egészségügyi szakdolgozónak a nem-konvencionális eljárások során is alkalmaznia kell az etikai magatartási szabályokat.
- A konvencionális betegellátási módszereket alkalmazó egészségügyi szakdolgozó köteles a hozzá forduló, addig nem-konvencionális eljárásokkal, vagy azokkal is kezelt beteget mindennemű hátrányos megkülönböztetés nélkül ellátni.

Mind az egészségügyi törvényből, mind a 11/1997 NM rendeletből fakadóan a természetgyógyásznak alapvetően jó kapcsolatot célszerű ápolnia a konvencionális eljárásokat alkalmazó orvosokkal.

Kötelező például konzulens orvosi kapcsolatot megjelölni és a rendelőben kiírni annak elérhetőségét. Nem kötelező, de célszerű, ha van olyan pszichológus (különösen a természetgyógyász kineziológus számára), akivel egy-egy problémás esetet meg tud konzultálni a természetgyógyász.

A MESZK Etikai Kódex V. fejezete pedig az egymás közötti kapcsolatot szabályozza.

- Tilos egymás véleményének kinyilvánítását akadályozni, a vélemény kinyilvánítója ellen retorziót alkalmazni.
- Etikátlan a viták során a kioktató, megalázó, személyeskedő hangnem.

- Szükséges és kötelező is egyben a beteg érdekében konzultálni együttműködni egymással.
- Ha kollagáról kér valaki véleményt, akkor a tájékoztatásnak tárgyilagosságnak, elfogultságtól mentesnek kell lennie, kizárólag a másik szaktudásával kapcsolatos tényekre szorítkozzon.
- Súlyosan etikátlan minden alaptalan, bizonyíthatatlan információ állítása, lekicsinylő, elmarasztaló, hitelt rontó kijelentés, mely a másik jó hírnevét rontja. (Ez mellesleg bűncselekmény is.)
- Ha más szakdolgozó munkájában hibát észlel valaki, akkor arra köteles felhívni az érintett figyelmét.
- Konfliktus, nézeteltérés esetén első sorban az egymással történő megbeszélés legyen irányadó, a beteget ne vonjuk bele ebbe a folyamatba.

Nyilvános szereplés

A MESZK Etikai Kódex VII., VIII., IX. fejezete foglalkozik a nyilvános szereplés etikai szabályaival. A nyilvános szereplés érinti a nyomtatott és elektronikus sajtót, eszközöket, a televíziós és rádiós szerepléseket.

A természetgyógyász:

- tudományos közlések esetén szerzői és szomszédos jogokat nem sérthet,
- tudományos közlésben a beteg jogait nem sértheti, a beteg nem lehet azonosítható a leírás alapján,
- támogatott kutatás esetén a közlésben fel kell tüntetnie a támogatóit,
- nyilvános véleménynyilvánítása során törekedjen arra, hogy kijelentései tükrözzék a szakmájáért, a rászoruló emberekért érzett elkötelezettségét,
- közlései legyenek világosak, tényszerűek, elfogulatlanok, bizonyítékon alapulóak,
- nem kelthet alaptalan félelmet, nem ébreszthet megalapozatlan elvárásokat, reményt,
- súlyos etikai vétséget követ el akkor, ha más egészségügyi szolgáltató, vagy kollega személyes jó hírnevét alaptalanul megsérti,
- hirdetéseiben az aktuális tudományos fokozatát, rangját és beosztását tüntetheti fel,
- ha olyan más szolgáltatóhoz irányítja a beteget amiben neki is érdekeltsége van (gyógyszertár, táplálékkiegészítőket forgalmazó, egyéb vizsgálatot végző szolgáltató, stb.), akkor erről a beteget tájékoztatnia kell,
- nem fogadhat el semmilyen anyagi, vagy bármilyen más előnyt mástól annak fejében, hogy a betegét oda irányítja további ellátásra, vagy szolgáltatás igénybe vételére, és nem is fizethet ezért,
- elfogultságát köteles jeleznie a beteg felé és szükség esetén a megfelelő kollegához irányíthatja őt,
- reklámjaiban a betegeket nem tévesztheti meg, nem építhet azok hiszékenységére, befolyásolhatóságára, hátrányos megkülönböztetést nem alkalmazhat,
- számára tilos a burkolt reklám alkalmazása (pl.: ki nem próbált, el nem fogadott gyógyító eljárás),
- reklámjaiban saját tevékenységét máséval nem hasonlíthatja össze, saját magát jobbnak, eredményesebben nem tüntetheti fel.

Titoktartás

- A törvény szerint a természetgyógyászt minden a beteg egészségi állapotával kapcsolatos, valamint a gyógykezelés során tudomására jutott adat és egyéb tény vonatkozásában, időbeli korlátozás nélkül titoktartási kötelezettség terheli, függetlenül attól, hogy az adatokat közvetlenül a betegtől, vizsgálata vagy gyógykezelése során, illetve közvetetten az egészségügyi dokumentációból vagy bármely más módon ismerte meg.
- A titoktartási kötelezettség nem vonatkozik arra esetre, ha ez alól a beteg felmentést adott vagy jogszabály az adat szolgáltatásának kötelezettségét írja elő.
- A betegre és az ellátására vonatkozó adatok kiadhatók még, ha mások élete, testi épsége, egészségének védelme ezt szükségessé teszi.
- Mentessül a természetgyógyász a titoktartás alól, ha az erre feljogosított hatóság megfelelő végzéssel/határozattal kéri ki a kezelési dokumentációt (bíróság, ügyészség, rendőrség, stb.).

- A dokumentációba cselekvőképtelen személy esetén betekinhet az, akit még cselekvőképes állapotában meghatalmazott, vagy ha nem is volt ilyen állapotban (pl.: gyermek), akkor a törvényes képviselője. Ha törvényes képviselő nincs, akkor a következő sorrendben: a beteggel közös háztartásban élő, cselekvőképes házastársa vagy élettársa, gyermeke, szülője, testvére, nagyszülője, unokája tekinthet bele a dokumentációba.
- Korlátozottan cselekvőképes beteg dokumentációjába való betekintési jog a beteget, illetve az általa megnevezett személyt, ennek hiányában a törvényes képviselőt illeti meg.
- Szintén mentesül a titoktartás alól a természetgyógyász és a rendelkezésre álló adatokat haladéktalanul továbbítania kell az egészségügyi államigazgatási szervnek, ha a 1997. évi XLVII. törvény 1. számú melléklet A. pontjában meghatározott fertőző betegséget észlel vagy annak gyanúja merül fel. A B. pontban felsorolt betegségek esetén személyazonosító adat nélkül, csak az egészségügyi dokumentációt kell megküldeni.
- Statisztikai célú adatgyűjtés csak személyazonosításra alkalmatlan módon történhet.
- Amennyiben bárki részére adattovábbítás történik, akkor azt feljegyzés formájában rögzíteni kell. A feljegyzés tartalmazza az adattovábbítás címzettjét, módját, időpontját, valamint a továbbított adatok körét.